

altid er Indehaver af Halvdelen af Aktiekapitalen. Det er vanskeligt at faa fuldstændig udtømmende og paalidelige Oplysninger om Det dansk-amerikanske Petroleumsselskab, fordi det arbejder saa hemmelighedsfuldt. Det udsender ganske vist Meddelelser om, hvad der udbetales Aktionærerne i Dividende; der tilstilles ogsaa Greens „Danske Fonds og Aktier“ en Meddelelse om Regnskaberne, men der er jo ingen Grund til at tro, at disse Regnskaber er andet end Blaar i Øjnene paa Folk og løgnagtige Tal, i alt Fald dækker de aldrig den fulde Sandhed om Selskabet. Efter disse Regnskaber er Aktiekapitalen 6,800,000 Kr., men der er ingen Grund til at tro, at det er det virkelige Forhold. Indtil 1910 var Aktiekapitalen 2,800,000 Kr., saa udvidede man den pludselig med 4 Mill. Kr. Jeg er fuldstændig paa det rene med, at Aarsagen hertil var, at man efterhaanden var kommet op paa saa høje Dividender til Aktionærerne, at man maatte foretage en Udvanding af Aktiekapitalen og af Dividenderne, for at det ikke skulde se alt for uhyggeligt ud. Det stemmer ogsaa med Rockefeller's Princip, hvorefter et Selskab aldrig nogen Sinde bør give mere end 70 pCt. Det irriterer nemlig i Længden Befolkningen og ogsaa Regeringerne. Men det viser sig, at den herværende Filial af Trusten kommer betydeligt højere op. Jeg skal meddele, hvilke Dividender der er udbetalt i Perioden fra 1901—10. Udbytteprocenterne var 35, 40, 20,8, 15, 17, 25, 45 og 45, — det var altsaa i 1908—09 og 1909—10 der udbetaltes 45 pCt. Men til Trods for, at man har givet en saa kolossal Dividende, har man ikke kunnet komme af med alle Pengene, man tjente, men har henlagt saa mange Penge til en Reservefond — eller det hedder vist en Udbyttereguleringsfond —, at der kunde udbetales 3,000 Kr. for hver Aktie lydende paa 5,000 Kr., d. v. s., at Aktionærerne fik ekstra 60 pCt. og ordinært 45 eller tilsammen 105 pCt. Da Rockefeller saa dette Regnskab, sagde han naturligvis: Ja, se, Godtfolk i Danmark, det er godt, at I blokker den danske Befolkning saa fortræffelig, eftersom jeg skal have Halvparten af Pengene, men man kan ogsaa drive den Ting for aabenlyst og for vidt, og derfor er det bedst at forhøje Aktiekapitalen. Og saa forhøjede man den med 4 Millioner eller næsten tredoblede den. Det havde til Resultat, at næste Aar sank Udbyttet til 17 pCt — det svarer paa det nærmeste til 45 pCt. Men i Fjor var det umuligt at holde det saa langt nede, det steg til

45 pCt. af den tredoblede Kapital eller i Virkeligheden saadant noget som 125 pCt. Om det er den virkelige Fortjeneste, skal jeg ikke udtale mig om. I Selskabets meget indviklede Love bestemmes det, at Bestyrelsen skal have en kolossal Tantième, at der skal henlægges Penge til en Reservefond, en Udbyttereguleringsfond, at alle Vedligeholdelsesudgifter skal afholdes af Driften og ligeledes alle Fornyer, d. v. s. Anlæg af Tanke omkring hos Købmændene — det forsyner alle Købmænd med Tanke — og i Havnebyer o. s. v. Man kan deraf slutte, hvilke kolossale Pengesummer det er, dette Selskab flaar den danske Befolkning for. Det er i det Aar, i hvilket det har disse 125 pCt. eller 45 pCt. af den tredoblede Kapital, det siger til de danske Fiskere: Tag noget mere for Fisken, billigere Petroleum kan vi ikke skaffe jer! Den Tale holdt Borchsenius til de fattige Fiskere, som mødte i Deputation paa hans Kontor paa Vester Boulevard, medens han vidste, at hans Kasse svulmede saa frygteligt af Penge, at der var et saa kolossalt Overskud! Det er i Virkeligheden latterligt, om vi skulde bøje os og lade os kommandere af et saadant privat Selskab og vedblivende finde os i, at det flaar Borgerne i Danmark paa denne Maade. Jeg mener, der bør skrides ind overfor Selskabet, og det vil blive nødvendigt for Staten at skride ind. Det kan ske paa mange Maader, heldigvis har Staten adskillige gode Midler i Baghaanden, som den kan anvende overfor et privat Selskab.

I den tyske Rigsdag har man haft et Forslag fremme til Drøftelse, og Debatten drejede sig væsentlig om 3 forskellige Fremgangsmaader. Den ene var den at anvende Told med forskellige Sats overfor Selskabet, d. v. s., at naar Rockefeller ikke vilde lystre den tyske Regering, kunde man give ham en ekstra Told paa hans Petroleum. Jeg skal ikke komme dybere ind paa dette Spørgsmaal, men jeg mener, at det er en forfejlet Fremgangsmaade, som ikke kan føre til noget godt, og først og fremmest ikke til, at man faar billig Petroleum. Der kan blive Spørgsmaal om at oprette et Selskabsmonopol, som man foreslog i Tyskland, og Spørgsmaal om, at Staten selv overtager og driver Monopolet. Det Forslag, som blev forelagt i den tyske Rigsdag, gik ud paa, at Staten selv tog Monopolet og derefter gav det til et privat Selskab. Jeg skal ikke komme dybere ind paa dette Forslag, men vil dog gerne nævne Hoved-